

Logga
inHitta
vård

Meny

[Tarmbesvär](#)

Invagination hos barn

Tarmarna i kroppen rör sig med kramande rörelser för att föra maten framåt. Invagination innebär att en del av tarmen har rört sig in i den efterföljande delen. Barnet får då ont eftersom det blir stopp i tarmen, så kallat tarmvred. Invagination är vanligast hos barn som är mellan tre månader och två år.

Symtom

Vid en invagination har barnet ett eller flera av följande symtom:

- mycket ont i magen
- ont i intervaller
- svullen och spänd mage
- blodblandat eller slemmigt bajs, ibland både och
- blod och slem från ändtarmsöppningen
- kräkningar.

Symtomen kan komma plötsligt. Det är vanligt att invagination uppstår efter en magsjuka eller i samband med en infektion i till exempel luftvägarna.

Barn reagerar olika när de har ont i magen av invagination. Det är vanligt att barnet skriker i perioder några gånger under en timme och då drar upp benen mot magen. Många barn blir också väldigt trötta och matta mellan smärtattackerna. Ibland kan det vara svårt att få kontakt med ett barn som har ont. Hur barnet reagerar beror bland annat på barnets ålder.

Det gör mer och mer ont

Ett barn med invagination har inte ont hela tiden. Det gör ont ibland och ibland inte. Hur länge det gör ont är olika, allt från några minuter till en halvtimme eller mer. Däremellan kan barnet verka må bra. Perioderna när barnet har ont blir längre och till slut har barnet ont hela tiden.

Barnet kan till en början ha blod eller slem i bajset, men efter ett tag kan barnet inte längre prutta eller bajsar alls.

Barn kan också ha [ont i magen av andra anledningar](#).

När och var ska jag söka vård?

Kontakta genast en akutmottagning om du tror att barnet har invagination.

Det gäller även om barnet har fått [vaccin mot rotavirus](#) och får symtom på invagination. Risken att få invagination kan öka något veckan efter vaccinationen, men det är ovanligt.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha [sjukvårdsrådgivning](#) och hjälp med var du ska söka vård.

Om det är bråttom

Ring 112 om barnet mår mycket dåligt, till exempel att barnet inte ger kontakt som vanligt eller blöder mycket från ändtarmsöppningen.

Vad händer i kroppen vid invagination?

Den sista biten av tunntarmen har rört sig in i tjocktarmen. På bilden är tunntarmen den långa, smala och ljusrosa. Tjocktarmen är den tjockare och mörkare tarmen runt om.

Vid den vanligaste typen av invagination åker den sista biten av tunntarmen in i tjocktarmen och fastnar där. Det händer också att en del av tunntarmen åker in i efterföljande del av tunntarmen, men det är ovanligt.

Invagination gör att tarmen svullnar och att det blir ett stopp i tarmen. Det kallas ibland för tarmvred. Då kan barnet varken bajsar eller prutta.

Blodkärlen kan klämmas till om invaginationen inte går över. Det gör att delar av tarmen inte får något blod. Tarmvävnaden kan då skadas. Det kan också gå håll på tarmen.

Det går inte att förebygga invagination.

Undersökningar och utredningar

Ni får börja med att berätta om barnets symtom när ni träffar en läkare. Barnets [mage undersöks sedan med röntgen, ultraljud](#) och med [tjocktarmsröntgen](#). Vid tjocktarmsröntgen får barnet kontrastmedel genom ändtarmen.

Du får vara med under hela röntgenundersökningen.

Barnet kan behöva få vätska efter att ha kräkt och av att ha en svullnad i tarmen. Hen får då vätska [direkt i blodet genom dropp](#).

När barnet röntgas får hen också smärtlindrande och lugnande läkemedel genom droppet.

Behandling

Tjocktarmsröntgen används som behandling vid invagination. Kontrastmedlet som barnet får genom ändtarmsöppningen ger ett tryck i tjocktarmen. Då kan tunntarmen tryckas tillbaka så att invaginationen går över. Behandlingen med tjocktarmsröntgen kan ta en timme eller mer.

Barnet kan dricka och äta direkt om tarmen tryckts ut vid tjocktarmsröntgen. Barnet mår då ofta så pass bra att ni kan åka hem efter några timmar eller efter en natt på sjukhuset.

Om invaginationen inte går tillbaka av tjocktarmsröntgen behöver [barnet opereras](#).

Ju tidigare barnet får behandling med kontrastmedlet och dropp, desto större är chanserna att barnet inte behöver opereras.

Barnet kan behöva opereras

Barnet behöver opereras om tunntarmen inte trycks tillbaka av kontrastmedlet. Inför operationen sövs barnet med [narkos](#).

Under operationen försöker kirurgen föra ut tunntarmen från tjocktarmen. Kirurgen kan behöva ta bort den skadade tarmvävnaden om tarmen har skadats av invaginationen. De friska tarmändarna sys därefter ihop.

Barnet behöver vara kvar på sjukhuset i ungefär en till fem dagar efter en operation. Hur länge barnet är kvar på sjukhuset beror på hur pass skadad tarmen var vid operationen.

Efter operationen kan barnet äta och dricka som vanligt om det gick bra att trycka ut tarmen.

Ibland behöver barnet få näring och vätska direkt i blodet genom dropp, särskilt om en del av tarmen opererades bort. Barnet kan börja dricka och äta små portioner mat direkt eller efter någon dag, för att sedan kunna äta lite mer allt eftersom. Till slut kan barnet äta samma mängder mat som tidigare.

Hur går det sedan?

Det finns en viss risk att barnet får invagination igen oavsett om den gick över i samband med tjocktarmsröntgen eller efter en operation. Sök därför vård direkt på en akutmottagning om barnet får liknande symtom igen.

Det blir inga skador på tarmen om den har tryckts tillbaka av kontrastmedlet. Efter en operation tar det längre tid för tarmen att läka, men barnet får oftast inga besvär när hen blir äldre.

Påverka och delta i barnets vård

För att kunna vara aktiva i vården och ta beslut är det viktigt att du som vuxen och [barnet förstår den information ni får av vårdpersonalen](#).

Ni har möjlighet till [tolkning till andra språk](#) om någon av er inte pratar svenska. Ni har också möjlighet till [tolkhjälp om någon av er till exempel har en hörselnedsättning](#).

Senast uppdaterad:

2023-11-15

Redaktör:

Peter Tuominen, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Pernilla Stenström, barnkirurg, Skånes universitetssjukhus, Lund

Illustratör:

Kari Toverud, certifierad medicinsk illustratör

Läs mer på 1177.se

[Förbered ditt läkarbesök](#)

Har du ett läkarbesök inbokat? Här finns tips på hur du kan förbereda dig.

[Patientlagen](#)

I patientlagen beskrivs bland annat vilken information du ska få om din vård.

1177 – tryggt om din hälsa och vård

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.

1177 på flera språk

I

Om 1177

I

Kontakt

I

[Behandling av personuppgifter](#)

[Hantering av kakor](#)

[Inställningar för kakor](#)

1177 – en tjänst från [Inera](#).